

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

гр. Перник

Вх. № 08-553

21.09.2026 г.

ОНК Д

29.09.2026

До

Г-н Владимиров, Кмет на Община Перник

Г-н Захариев, Председател на Общински съвет Перник

Относно: Номинация за Почетен гражданин

Уважаеми г-н Станислав Владимиров,

Уважаеми г-н Денислав Захариев,

Приложено Ви изпращам Номинация за д-р Стефан Сергиев за почетен гражданин на Перник.

Номинацията е от ШК Кракра Пернишки и от Инициативен комитет и граждани, които са работили с д-р Сергиев или са запознати с неговото творчество като писател.

В резюме: На 15 декември т.г. г-н Сергиев навършва 80 г. Тази година се навършват и 100 г шахматна дейност в Перник. Г-н Сергиев е тясно свързан с ръководството на спорта в Перник и на шахматната дейност. Написал е десетки книги за спорта в Перник. Г-н Сергиев е д-р на науките. Дълги години е бил успешен председател и на Националната шахматна федерация.

Освен Номинацията, подкрепена с подписи на граждани, Ви изпращам Текст за 100 г шахматна дейност в Перник и Сценарий за събитието : 100 г шахмат в Перник и 80 г юбилей на д-р Стефан Сергиев.

Като вярвам, че ще приемете Номинацията на г-н Сергиев за Почетен гражданин на Перник, оставам

С уважение,

Георги Чернев, председател на ШК Кракра Пернишки,

За контакт с д-р Стефан Сергиев

16.09.2026

Номинация **на д-р Стефан Сергиев за Почетен гражданин на Перник**

Стефан Сергиев е роден на 1946 г. в село Негованци, община Радомир, област Перник. От 1948 до 2004 г. живее в Перник. Завършил е техникум по механотехника в града. През 1971 г. завършва висшето си образование във ВМГИ – София, специалност „Инженерна геология и хидрогеология“. През декември 1969 г. печели първото телевизионно състезание „Познавате ли своя роден край и град“ От 1975 до 1997 г. е първи секретар на ГК на ДКМС.

От 20 октомври 1977 г. до 6 август 1980 г. е председател на ДФС „Миньор“ (Перник). През тези години пернишкото дружество е сред първите 8 в страната. Има представителни отбори по 18 вида спорт, които се състезават в „А“ група. Женският баскетболен отбор на Миньор е петкратен шампион на България (три пъти през тези години) и трикратен носител на купата на България (два пъти през тези години). Финалист в турнира на носителите на национални купи - купата „Ронкети“ (през 1977 г.) и финалист в турнира на европейските шампионки през 1980 (още веднъж през 1982). Отборите на пернишкото дружество по волейбол (мъже и жени), борба (кл. стил), футбол, бокс, ръгби, лека атлетика, вдигане на тежести, джудо, шахмат и др. са били сред първите в страната.

От 1975 г. до 2010 г. с малки прекъсвания, е член на Бюрото на Българската федерация по шахмат.

В периода 1984 – 1986 г. завършва политология и управление на социалните дейности в Москва.

От 25 април 1989 г. до 31 януари 1995 г. е отговорен секретар на Българската федерация по шахмат.

От 1974 до 1989 г. и от 2001 до 2005 г. е председател на градската секция по шахмат. През 1974 г. по негова инициатива в Перник се поставя началото на провеждането на майсторския турнир по шахмат „Мемориал Юрий Бендерев“ (до 1992 г. са проведени 15 турнира) В града са организирани редица републикански първенства за мъже, жени, юноши и девойки, (индивидуални и отборни). В периода 1976-1989 г. са проведени 11 международни турнири по шахмат за мъже и 9 за жени, по кръговата система и десетки открити турнири (в т.ч. в Рударци и Радомир). Инициатор и организатор е на първите турнири в страната по ускорен шах. В периода 1981-1984 г. в Перник се провеждат и 3 младежки международни турнири.

Десетки са пропагандните шахматни мероприятия проведени в Перник: Вечер на шахмата – през есента на 1974 г. (с участие на членове на националния отбор и ръководството на федерацията); сеанс на 100 дъски изнесен от петима български гротмайстори Иван Радулов, Евгени Ерменков, Николай Спиридонов, Нино Киров и Любчо Спасов (през 1981), среща на 100 дъски между отборите на Перник и Локомотив (Сф)-1982 г. и др. През тези години в Перник гостуват гротмайсторите Лев Полугаевски (1976), Айвар Гипслис (1977), Николай Крогиус (1983), които изнасят беседи и сеанси на едновременна игра.

От 15 ноември 1961 г. играе кореспондентен шах. Републикански шампион за 1972-73 г. майстор на спорта по кореспондентен шах. С националния отбор по кореспондентен шах е играл в 2 олимпиади на ICCF, 5 Европейски отборни първенства, в турнира „Дунав – река на дружбата” и в 21 двустранни срещи.

В периода 1962 – 1979 г. е основен състезател в отбора на Перник по шахмат. Майстор на спорта по шахмат от 1976 г.

От 1964 г. се занимава и с шахматна композиция. Съставил е повече от 300 шахматни задачи, като над 100 от тях са отличени с различни награди. Майстор на спорта е и по шахматна композиция.

През 1995 г. е утвърден за международен майстор на ICCF. За приносът му в развитието и популяризирането на кореспондентния шахмат е награден с медал „Бертл фон Масов” от Международната федерация по кореспондентен шах ICCF през 1990 г.

По негова инициатива през 1993 г. се създава „Съюз на кореспондентните шахматисти в България”, на който в продължение на 5 години е председател.

От 1982 г. е международен арбитър на ФИДЕ, а от 2011 г. – международен организатор на ФИДЕ.

В периода 2003- 2005 г. е вице президент на Българската федерация по шахмат, а от 31 януари 2005 г. до 26 януари 2011 г. е президент на БФШ. През този период в страната се провеждат най-големите шахматни състезания: мач за световната титла (2010), мач на претендентите за световната титла (2009); Европейски индивидуални първенства за мъже и жени (2008), турнир за Европейската клубна купа (2010) и др. По негово време български шахматисти са световни шампион: за жени – Антоанета Стефанова (2004-2006), на мъже - Веселин Топалов (2005-2006), на ветерани - Любчо Спасов (2005), на хора с увреден слух – Веселин Георгиев, трикратен световен шампион (2000 – 2008) и по шахматна композиция Петко А. Петков. Бил е делегат на 7 конгреса на ФИДЕ и на 6 на ECU.

Стефан Сергиев е автор на повече от 75 книги на спортна тематика.

Той е един от големите историци на българския шахмат. Издал е повече от 60 книги свързани с историята на шахмата в България: „За началото на шахмата в България”, „Антология български шахматисти 2008”, „Страници от историята на шахмата в България” (в два тома); „България на шахматните олимпиади” (в два тома); индивидуалните първенства на България (на които е съставител в 6 тома); отборните първенства на България (съставител в 2 тома); Комбинации на българските шахматисти (в два тома), Албум „Българският шахмат в снимки”, „900 въпроса и отговора от историята на шахмата в България”; близо 20 монографии за български шахматисти, сред които: „Милко Бобоцов – първият български гротмайстор”, „Георги Трингов – 600 избрани партии”, „Никола Пъдевски”, „Николай Минев”, 300 избрани партии на Здравко Милев”, 300 избрани партии на Атанас Коларов”, 300 избрани партии на Пейчо Пеев, 300 избрани партии на Любен Попов „250 победи на Веселин Топалов”, „Кирил Георгиев – страници от една необикновена биография”, Иван Радулов – четвъртият български гротмайстор; 200 избрани партии от шахматното наследство на Камен Писков; Михаил Кантарджиев; Юрий Бендерев (две издания през 1977 и 2012), Александър Хаджипетров, и др. През 2022 г. издава „Основи на шахматната игра (учебник за начинаещи), а през 2023 г. втора част на това учебно пособие – „По пътя

на шахматното майсторство”. Почти всички примери в тях са от творчеството на българските шахматисти. В момента и под печат книгата „История на шахмата в България – събития и факти”

Издадени са и няколко книги свързани с историята на спорта в Перник. „Футболът в Миньор Перник. изд 1987 г., 100 годишния фетбъл в Перник, 90 години футбол в Струмска слава” Радомир, 100 години футбол в тв ФК Върба, Георги Йорданов – Ярето, издх2020 г.; „Стартираха винаги за победа” – за лекоатлета Петър Спасов Това е Миньор Перник – 1999 г. по случай 80 г футбол в Перник; 80 пернишки футболисти; Волейболната слава на Перник, Спомени за Борис Гюдеров, От Перник до Витенхайм и Кьолн, 50 години шахмат в Перник, 75 години шахмат в Перник и др.

За приносът му към развитието и популяризирането на футбола в страната през 2000 г. е награден със Златната значка на Българския футболен съюз.

В периода 1992 – 2014 г. е главен редактор (на обществени начала) на списание „Шахматна мисъл”, а от 1986 до 1996 г. редактира и издава (с колектив) и списание „Кореспондентен шах”. Инициатор е на създадената през 2006 г. в Атина „Балканска шахматна асоциация (БАЛК)”, на която през 2010 г е избран за почетен президент.

През 2006 г. защитава докторска дисертация в НСА на тема „Развитието на шахмата в България и влиянието на руската шахматна школа.” Той е първият доктор на педагогическите науки в областта на шахмата в България.

100 години шахмат в Перник

На 19 декември 2026 г Перник и спортните деятели ще отбележат две важни събития: 100 г шахмат в Перник и 80 г юбилей на д-р Стефан Сергиев, най-известният спортен деятел и популяризатор на спорта в Перник.

През втората половина на миналия век Перник е най-големият шахматен център в страната. В града се провеждат десетки международни шахматни прояви. По значимите, от които са зонален турнир за световно първенство за жени (1972), срещи на женския национален отбор с Югославия (1972) и Румъния (1977), 11 международни кръгови турнири за мъже (1976 – 1989), 9 турнира за жени (1977 -1988), 3 младежки турнира. Градът е бил по 3 пъти домакин на републиканските индивидуални първенства за мъже (1975, 1983 и 2007) и за жени (1984, 1992 и 2007). Проведени са и много други републикански първенства - на „Б” група, за пионери, юноши и девойки. Перник е родоначалник на мемориалните майсторски турнири В града са проведени 15 турнира „Мемориал Бендерев” (първият през 1974 г.). Тук са проведени първите турнири по ускорен шах в страната, първия турнир на „Християнското семейство”, много сеанси на изтъкнати гротмайстори: Михаил Ботвиник (1962), Семьон Фурман (1962), Алексей Суетин (1971), Лев Полугаевски, (1976), Айвар Гипслис (1978), Михаил Цейтлин (1989), Владимир Савон (1982), Николай Крогиус 1983), сеанс на 100 дъски с участието на гротмайсторите Иван Радулов, Евгени Ерменков, Нино Киров, Николай Спиридонов и Любен Спасов, среща на 100 дъски между отборите на Перник и Локомотив (Сф). В продължение на повече от 10 години се провеждат ежегодни срещи на разменено гостуване с отбора на пограничния сръбски град Сурдулица; много са вътрешните първенства и турнири между трудовите колективи и училищата, ежегодна традиционна среща между отборите на Миньор и Металург. Едва ли е нужно повече да бъдат изброявани различните прояви. Всички те са свързани с всеотдайната дейност на пернишките деятели и шахматисти.

Тези дни се навършват 100 години от появата на шахматната игра в миньорското селище. Това става през зимата на 1926-1927 г. Играта е донесена от минните специалисти, които са учили в университетите на Западна Европа и Русия (главно в Петербург) и от руските белоемигранти, които в началото на 20-те години се заселват в миньорското селище. Сред тях е имало много инженери, лекари, художници, музиканти, учители,

артисти, спортисти, които в следващите години постепенно променят културния облик на селището. Първоначално шахматът се е играл по домовете, но постепенно напуска семейната среда и шахматни маси се

появяват в кафенетата „Ъ“ и „Шоп“. Първата организирана шахматна изява на пернишките шахматисти е в края на 30-те години, когато в града започват да се провеждат ежегодни срещи на местните спортисти с представителите на НШЗО „Хр.Ботев“ от София, по няколко вида спорт – футбол, волейбол, лека атлетика и шах.

В развитието на шахмата в Перник се наблюдават 3 основни етапа. Първият е свързан с идването на работа в мината на инж. Юрий Бендерев – национален състезател, който поставя началото на състезателния шах в града и създава първата ученическа школа в страната. Негови възпитаници са Димитър Костакиев, републикански ученически шампион за 1948 г, Любен Пернишки - втори в това първенство и още неколцина, които в следващите години стават гръбнакът на шахматния отбор и проявите в града. След напускането на Бендерев, шахматът в Перник залянява. Възраждането му започва постепенно в края на 60-те години, когато се провеждат споменатите по-горе прояви. Като начало на възраждането може да се приеме провеждането на първия майсторски турнир през декември 1967 г. През този период младите пернишки шахматисти постигат първите си добри резултати: Страхил Томанов става 2-ри на първа дъска в пионерското отборно първенство през 1968 г. Отборът на Миньор в състав: Димитринка Александрова и Емилия Златанова е републикански шампион за девойки за 1974 г и втори през 1975 г. и шампион за жени за 1978 г. и три пъти носител на бронзовите медали – през 1977, 1979 и 1980 г. Д. Александрова е републиканска шампионка за девойки за 1977 г., и републиканска студентска шампионка. Най-високото ѝ класиране в първенството за жени е 2-ро място през 1979 г., а Емилия Златанова е трета от първенството за девойки през 1978 г. Най-доброто и представяне в първенството за жени е през 1982 г, когато разделя 1-5 място, а в допълнителния мач за титлата печели бронзов медал; Маринела Топалска е втора в първенството за девойки за 1979 г., Димитър Лалев е юношески шампион за 1980 г. От Перник към шахматните върхове тръгва Кирил Георгиев, който през есента на 1980 г е ученик в Икономическия техникум в града и играе в пернишкия отбор. През този период Владимир Антонов и Емилия Златанова стават международни майстори; трима перничани са

републикански шампиони по кореспондентен шах – Стефан Сергиев (1973), Яне Гелемеров (1984) и Димитър Костакиев (1999).

След демократичните промени в страната шахматния живот в града почти замира. Епизодични са проявите – участие на представителния отбор в първенствата на страната; на някои юноши в индивидуалните първенства. Преустановено е провеждането на майсторските турнири и градските индивидуални и отборни първенства. На този фон се откроява успехът на Ради Данов, републикански шампион за юноши до 20 г за 2016 г.

През годините в града израснаха не малко добри шахматисти : майсторите на спорта Любен Пернишки, Сашо Аспарухов, Стефан Сергиев, Владимир Антонов, Людмил Ненков, Яне Гелемеров, кандидат-майсторите Николай Слатински, Генади Викторов, Росен Илчов, Йордан Николов, Първан Аспарухов, Владимир Колев, Димитринка Александрова – Братимирова, Емилия Златанова, Маринела Топалска и още десетки други.

Стогодишният юбилей е добър повод за равностметка и набеязване на пътищата за тръгване отново напред. Да се надяваме, че ще се намерят деятели, които да поемат изпуснатата щафета и ще възродят шахматната слава на Перник.

Книги издадени за историята на шахмата в Перник:

50 години шахмат в Перник и избрани партии на пернишките шахматисти

- Изд на ОС на БСФС и Окръжният клон на Бълг. спортен тотализатор, Перник, 1977 г.

60 години шахмат в Перник - изд на Център за шахматна информация, София, 1987 г

Алманах – 60 години шахмат в Перник изд на НЦШИ, София, 1987 г.

75 години шахмат в Перник – изд. Звезди, София, 2001 г.

Автор: Стефан Сергиев, род. 15 декември 1946 с.Негованци. Дъгогодишен шахматен деятел, председател на националната федерация по шахмат.

Шахматен клуб Кракра Пернишки, с председател Георги Чернев, е създаден на 27 ноември 2023 г. За председател е избран акад. Георги Чернев, за

членове на УС – Людмил Георгиев и Владко , Николов. Сред
учредителите са още: Владимир Колев, Димчо
Веселинов, Анна Евлогиева, Генади , Славков. Клубът е
член на лицензираната федерация БФШ 2022 и е лицензиран от ММС. Само
за последните 12 месеца е организиран на 200 турнира, които са с
документирани резултати. Основно тези турнири са в училищата Иван
Рилски, с.Драгичево, с.Кладница, с.Рударци. Клубът редовно печели
ученическите турнири в Перник във всички възрастови групи. Клубът
провежда тренировки всяка седмица в ОДК Перник. През 2025 и 2026 г
клубът организира два републикански турнира по шахмат за юноши и
девойки до 20 г. Турнирите се проведоха в Двореца на културата с
подкрепата на Община Перник и фирми в т.ч. КД Констракшън, Витаголд,
Казабланка, Асфалтинг и др. Клубът проведе и два сеанса по шахмат с гм
Виктория Радева и гм Кирил Георгиев. През 2024 г мъжкият отбор на ШК
Кракра Пернишки стана вицешампион на България. Редовно се организират
турнири в училищата. Годишно броят на турнирите надхвърля 200. Мъжкият
отбор участва в държавните отборни първенства (ДОП) в Приморско през
2025 и 2026 г. Налице е тенденция на събуждане на шаха в Перник. Клубът
има своя ФБ страница и вайбър група.

